

Posamezne številke:
Navadne Din —75
ob nedeljah Din 1

"TABOR" izhaja vsak dan, raz
nedelje in praznikov, ob 18.
datumom naslednjega dne ter
mesечно po pošti D 10.— z
tiskarstvom D 18.—, dostavljati
D 11.50, na izkaznice D 10
inšerati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poslana plačana v gotovini.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1.50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 270.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. — SHS poštnoštevnica
važna št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
odira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: III.

Maribor, petek 22. decembra 1922.

Številka: 289.

Pred razpustom na- rodne skupščine.

Maribor, 20. decembra.

Naš prvi parlament, narodna skupščina v Beogradu se zviha v zadnjih kr-
kih. Jutri — tako se glase poročila iz
Beograda — namerava Pašić prečitati
v seji skupščine dekret o njenem raz-
pustu. Izvoljena 28. novembra 1920 kot
ustavotvorna skupščina, je po težkih
bojih dne 28. jun. 1921 kot taka konča-
la svoje delo, sprejela ustavo in se po-
tem na podlagi zakona pretvorila v
zakonodajno ali narodno skupščino.
Njeno življenje ni bilo srečno. Nepre-
stano razrovana od težkih notranjih
bojev, ki so se v njej pojavljali kot od-
mevi strankarskih bojev v državi, brez
močne homogene večine, ni mogla priti
do velikopoteznega dela na nacional-
nem in gospodarskem polju. Posledica
tega je bila, da se naše gospodarske
razmere niso mogle konsolidirati v e-
notni smeri in njih razdrapanost še dan-
es bridko občutimo.

Kar je sedanja skupščina imela
predvideno izvršiti, je opravila. Sprejela
je ustavo, v kateri so naša demokrati-
kolor najbolj zagarantirali jugoslo-
vanski duh. Sicer tudi vsi Slovenci ni-
so z njo zadovoljni, toda ta nezadovolj-
nost ima svoj izvor ne morda v držav-
nem, ampak izključno v strankarskem
njihovem občutovanju.

Dogodke zadnjih dni smatrajo mno-
gi, ki gledajo na stvar površno, kot ne-
kak minus za demokratično stranko.
Ako pa pomislimo, da je naša demo-
kratska stranka v dozdajni družbi z ra-
dikalcem in s se bolj reakcionarnimi
muslimani le z veliko težavo delala v
gospodarskih in zlasti socialnih zade-
vah, moramo samo biti veseli, da smo
dohili zopet svojo svobodo. Radikalci
so stranka, ki je zaljubljena v svojo
moč in ki razun sebe ničesar ne vidi.
Oni so zastopniki manjšernega libe-
ralizma, in demokrati pa stojimo na e-
tlenem stališču spoštovanja človeka,
zlasti malega, kateremu treba pomagati
preko trdnosti družabnega reda. Poleg
političnega programa, ki smo ga zasle-
dovali kot Jugoslovani, nam je na tem
ležeče, da lahko izvršujemo tudi drugi
— gospodarski in socialni — del pro-
grama. Tega pa v dozdajni družbi
trajno ne bi mogli.

Zlasti so naši severno-zapadni kraji
navsezani na to, da se jim gospodarsko
pomaga. Dosegli smo zanje uspeh, da
jim je dana možnost, se upravno orga-
nizirati v posebno celoto — maribor-
sko oblast — katere zastopniki bodo v
oblastni skupščini mogli z vso vneto
in odločnostjo skrbeti za gospodarski
in procvit te pokrajine. Čujemo, da se na
podlagi zakonov, ki so bili v sedanji
narodni skupščini sprejeti baš po tru-
dopolnem sodelovanju naših zastopni-
kov, zlasti dr. Kukovca, že pripravljajo
imenovanje velikih županov, kar po-
meni začetek izvedbe nove organiza-
cije države po oblasti. Naša naloga bo,
da v tej pokrajini pomagamo dvigati
gospodarski in socialni napredek.

Razglasu o razpustu sedanje narod-
ne skupščine, ki ni imela več pogojev
za delazmožnost, ker so vse razun de-
mokratične stranke iskale v njej svoje
strankarske interese in dobičke, sledi
tako tudi razpis novih volitev. Volilna
borba se bo vršila v znamenju napred-
ka proti reakciji, ki je sedaj v državi
zavladala. Predsednik demokratične
stranke Davidović je na velikem zboru
demokratične stranke v Kragujevcu iz-
javil, da sprejema rokavico, ki so jo
vrgli radikalci naši stranki s svojo za-
hrbtnostjo in s svojimi intrigami. Bor-
ba bo težka in neenaka, ker imajo radi-
kalci v rokah ves upravni aparat.

Seja ministrskega sveta.

Doklade za uradnike in invalide. Imenovanje velikih županov. Stališče mu-
slimanov. Razpust parlamenta.

Beograd, 21. decembra. Včeraj po-
poldne od 16. do 19. ure se je vršila seja
ministrskega sveta, na kateri se je fi-
nančnemu ministru naročilo, da stavi
predloge za dohodke, iz katerih naj se
krijejo izdatki za doklade uradništva in
invalidov. Ta sklep je vzbudil v poli-
tičnih krogih veliko zanimanje, ker
vlada brez privoljenja finančnega od-
bora ne sme razpolagati niti z notra-
njim niti z dolarskim posojilom. V fi-
nančnem odboru pa ima, kakor znano,
opozicija večino. Parlamentarni krogi
so mnenja, da bo vlada spričo takih
sklepon storila vse, da dobi v finanč-
nem odboru večino. To bo skušala doseči na
ta način, da bo pridobila v vlado še ka-
ko drugo parlamentarno skupino. V
nasprotnem slučaju bo vlada sama kr-
šila zakone. V razpravi o velikih župa-
nih se je sklenilo, da se morajo imeno-
vanja izvršiti najkasneje do 30. decem-
bra ter da mora biti ta zadeva do tega
roka končana in imenovanje objavljeno
v »Službenih novinah«. Pokrajinskim
namestnikom za Hrvatsko in Slavonijo

je imenovan šanski svetnik Cel. Cava-
lieri. Nadalje se je razpravljalo o pis-
mu, ki ga je Pašić sprejel od musliman-
skega kluba (Korkut-Karamahmedo-
vić), v katerem stavi kot pogoj za
vstop v Pašićev kabinet izpolnitev svo-
ječasnega dogovora, posebno pa glede
agrarnega vprašanja v Bosni. Med dru-
gim zahtevajo muslimani tudi pravi-
co agitacije v Sandžaku in Macedoniji.
Predlog poslanca Stokića za podaljša-
nje opcijskega roka v Južni Srbiji se
naj odkloni, ker omogoča izselitev mu-
slimanov iz tega ozemlja. Za slučaj
vstopa v vlado zahtevajo muslimani
dvoje ministrstev. Izjavljajo pa, da se
event. zadovoljijo tudi z mestom drž.
podtajnika v ministrstvu za notranje
zadeve. H koncu zahteva muslimanski
klub, da mu vlada sporoči svoje stali-
šče, da zamore o tem referirati na seji
glavnega odbora, ki se bo vršila dne
25. decembra. Ministrski svet je sogla-
sno sklenil, da se na današnji seji na-
redne skupščine prečita dekret o raz-
pustu skupščine.

Zborovanja parlamentarnih klubov.

Zborovanje radikalnega, kmetijskega in demokratičnega kluba. Korošec v
Beogradu.

Beograd, 21. decembra. Glavni od-
bor radikalne stranke je imel včeraj sejo,
na kateri je razpravljal o proklamaciji,
ki jo namerava izdati na narod. Pro-
klamacija je sestavljal minister za vere
Jovanović. Debata o tem se danes na-
daljuje.

Beograd, 21. decembra. Poslanski
klub samostojne kmetijske stranke je na
svoji včerajšnji seji razpravljal o smer-
nicah bodoče politike. Pri debati o volil-
nem zakonu je bilo konstatirano, da
vsebuje volilni zakon razne določbe, ki
si jih posamezne volilne komisije lahko
razlagajo po svoje. Izvoljen je bil tri-
članski odbor, ki naj to zadevo pouči
ter stavi državnemu odboru tozadevna
vprašanja. Seja se danes nadaljuje. Na

Lukiničeva izjava.

Beograd, 21. decembra. Predsednik
narodne skupščine je izjavil novinarjem,
da so vesti, ki so jih razširili razni stran-
karski listi, češ, da je on za časa krize
krono enostransko informiral, popolnoma
izmišljene in neresnične.

Morgan o posojilu Nemčiji.

New York, 20. decembra. Morgan je
obvestil nemškega poslanika, da z napro-
šenim posojilom ne bo nič, ker ga ame-
riški parlament ne odobrava.

Razprava zoper Narutowiczevega mo-
rilca.

Varšava, 20. decembra. Razprava
zoper morilca bivšega predsednika Naru-
towicza se prične 29. decembra. (Pr-
votno se je poročalo: dne 20. decembra.)

Poljski poslanik v Moskvi.

Varšava, 20. decembra. Poljski
uprav. v Moskvi Knoll odpotuje v krat-
kem zopet na svoje mesto. S tem je kon-
čan spor z ruskim poslanikom v Varšavi
Obolenskim.

Francija ne bo izpraznila Porenja.

Pariz, 19. decembra. (Izvirno.) Mi-
nistrski predsednik Poincaré je včeraj
z ozirom na ameriška poročila o načr-
tih Zedinjenih držav glede reparacij-
skega vprašanja izjavil ameriškim no-
vinarjem, da Francija ne more sprejeti

dnemnem redu je v prvi vrsti prokla-
macija na narod.

Beograd, 21. decembra. Seja de-
mokratičnega kluba se včeraj ni mogla
vršiti, ker ni bilo navzočih dovoljno
število poslancev. Prihod odsotnih se
pričakuje za danes zvečer. V parlamen-
tarnih krogih vlada za to sejo veliko
zanimanje.

Beograd, 21. decembra. Včeraj
dopolodne je despel v Beograd dr. Ko-
rošec, ki je včeraj razpravljal samo z dr.
Trumbićem o svojem potovanju po Dal-
maciji ter o položaju stranke v Dalma-
ciji. Danes se sestane z vodilnimi poli-
tiki drugih strank, predvsem s Stojan-
om Protićem.

nobenega načrta, ki bi predvideval v
doglednem času izpraznitve poreske-
ga ozemlja. Francija ne more dopustiti
spremembe versajlske mirovne pogod-
be, ki predvideva, kakor znano, 15-letno
zasedbo Porenja. Načrt, ki je bil objavl-
jen tudi v pariških listih, je brzokone
prišel iz Berlina preko Newyorka v Pa-
riz. Ameriški poslanik v Parizu mu je
še včeraj izjavil, da mu o tem ni nič-
esar znanega.

Novi predsednik poljske republike.

Varšava, 20. decembra. Novoiz-
voljeni predsednik poljske republike
Stanislaw Wojciechowski je izvo-
litev sprejel.

Varšava, 20. decembra. Ob 7. uri
zvečer se je vršila svečna seja sejma,
na kateri je novoizvoljeni predsednik
položil prisego.

BORZA.

Curih, 21. decembr. (Izvirno.) Pred-
borza: Pariz 39.50, Zagreb 1.45, Lon-
don 24.50, Berlin 0.0775, Praga 15.25,
Italija 26.80, Newyork 530.00, Dunaj
0.0075, zigosane krone 0.0076, Budim-
pešta 0.2275, Varšava 0.03, Sofija 3.90,
Bukarešta 3.10.

Ako se politične stranke v Sloveni-
ji ne spametujejo, bomo šli v bodoče
volitve v znamenju iste ali še hujše raz-
cepljenosti nego pred dvema leti. Ne-
dvomno je, da bo ta razcepljenost zla-
sti naprednim strankam donesla ob-
šutno škodo onih elementov, ki so zad-
nji dve leti živeli od samega demago-
štva in pustih fraz. Da se je klerikali-
zem radi premale delavnosti one na-
predne stranke, ki si jo prisvajala pa-
tent za delo med kmeti, znatno okrepil,
o tem ne bo nihče dvomil. A baš to bi
moralo biti vsem slovenskim napred-
njakom zlasti v naši severni pokrajini
opomin k treznosti in k stvarnemu pre-
sojanju položaja. Precenjevanje last-
nih sil in osebna ambicija se morata
umakniti treznemu premisleku o skup-
nih narodnih koristih. Zadnji čas je,
da premišlujejo vsi oni, ki jim je bila
posebna slast, cepiti napredne vrste, o
potrebi skupnega nastopa vseh onih,
ki so politično jugoslovanski, v gospo-
darskem in socialnem pogledu pa na-
predno orijentirani. Tožiti naknadno o
znagi reakcije, kakor se to sedaj godi
v Ljubljani, bo prepozno. Odgovornost
bodo nosili vsi oni, ki smatrajo ustvar-
janje v državi brezpomembnih politič-
nih frakcij za najvišjo politično mo-
drost.

Politične vesti.

* Novi grški poslanik v Beogradu.
Kakor poročajo iz Aten, je grška vlada
sklenila v kratkem imenovati svojega
poslanika za Beograd, da tako zopet iz-
polni to mesto, ki je, kakor znano, bilo
več mescev nezasedeno. Kot kandidata
za to mesto se imenujeta Kamelopoulos
in Reudos.

* Dr. Kramar o Slovaki. V ne-
deljo se je vršil v Bratislavi velik shod
narodne češkoslovaške demokratične
stranke, na katerem je govoril tudi za-
služni češkoslovaški borec dr. Kramar.
Dr. Kramar je govoril pred vsem o raz-
merah na Slovaškem ter o Slovaki
samih. Naglasil je v prvi vrsti, da je
slovaščina le dialekt češčine, katerega
so le politični uplivi odtajili in separirali.
Obenem je opozoril navzoče, da kdor
dela za duralizem, za slovaško auton-
mijo, dela za interese največjih narodnih
sovražnikov Madžarov. Mi podpisujemo
ta Kramareva izvajanja, samo s pripombo,
da dela za naše narodne sovražnike
Madžare, Nemce in Italijane tudi tisti,
ki dela pri nas za trializem in za se-
paratizem, pa naj bo to Slovenec, Hrvat
ali Srb.

* Podporni fond za politične pre-
ganjance. Kakor poroča »Prager Presse«
je nemška nacionalna stranka v Češko-
slovaški izdala te dni na svoje somiš-
ljenike poziv na zbiranje prispevkov za
fond, ki naj bi podpiral politične pre-
ganjance. Iz tega fonda bi se krili tudi
stroški obrambe v procesu češkoslo-
vaškega državnega pravdnictva proti
nemškemu nacionalnemu poslancu
praškega parlamenta, dr. Baeranu. Cela
ta stvar bi bila sicer le malega pomena,
čeprav je že sama na sebi dovolj karak-
teristična za taktiko nemškega ireden-
stičnega boja na Češkoslovaškem, ako ne
bi stali za njo tudi nacionalistični krogi
onkraj mej — v Nemčiji. Kakor pa po-
roča omenjeni list se je ugotovilo, da
so prvi prispevki za ta fond prišli od
znane nemške monarhistične in panger-
manske organizacije »C« ter od nemških
fašistovskih organizacij. Od tam je baje
izšla tudi inicijativa. Iz tega je razvidno,
da so Nemci še vedno taki, kakor so
bili pred porazom, da se v svetovni
vojni torej niso nič naučili in da so vse
njihove besede o mednarodnem prija-
telstvu, svetovnem miru itd. le prazne
fraze, oziroma preračunjena igra. Nem-

cem ne smemo zaupati, tudi če prihajajo v ovčji koži, kajti pod to kožo se skriva vedno volk.

* Bonar Law se umakne s političnega polja? Kakor poroča „Westminster Gazette“, se namerava sedanji angleški ministrski predsednik Bonar Law umakniti iz političnega življenja in sicer iz zdravstvenih razlogov. Njegov naslednik bi na mestu ministrskega predsednika postal bi sedanji zakladni minister Stanley Baldwin.

* Memoarji grofa Stürga. Kakor poročajo nemški listi izidejo v neki nemški založni knjigarni v kratkem memoarji grofa Josefa Stürga. Memoarji izidejo pod naslovom: „Politični in vojaški spomini.“ Listi prinašajo tudi že izvečke iz teh memoarjev, iz katerih je razvidno, da se bavijo pred vsem z odnosi med Viljemom in Habsburžani, cesarjem Francem Jožefom, cesarjem Karlom in prestolonaslednikom Francem Ferdinandom. Iz izvečkov je razvidno, da cesar Franc Jožef ni posebno ljubil cesarja Viljema II., čeprav je cenil in veroval v njegovo zaveznico zvestobo. Kar se tiče odnosa med Viljemom in Francem Ferdinandom, je prvi baje vedno tožil, da ga Franc Ferdinand mrzi. Med Viljemom in cesarjem Karlom pa baje sploh ni bilo soglasja. Cesar Karl je vodil dvoletno politiko, ki Viljemu ni ugajala ter ga je smatral vedno za slabša in škodljiva nemške stvari.

* Priprave za sporazum med zveznicami. „Daily News“ poroča, da je francoski poslanik nenadoma odpotoval iz Londona. Njegov odhod spravljajo dobro poučeni krogi v zvezo s poročili, ki jih je sprejela francoska vlada iz Londona in Washingtona ter z željo Bonar Lawa, naj bi se dosegel med zveznicami še pred prihodnjo konferenco, ki se vrši dne 2. januarja v Parizu, sporazum.

Dnevna kronika.

m Smrtna kosa. V Ribnici na Poljani je umrl 18. t. m. Filip Streicher, posestnik. — Bil je mnoga leta občinski predstojnik. Dasi je svojčas sodeloval celo pri tukajšnjem »Bralnem društvu«, je ostal vendarle v srecu tih, pozneje pa zopet javni priistaš nemške mislečih. — V ostalem pa je bil pravičen mož. — Doživel je lepo starost 82 let. P. v m.

— Za slepca. Podporno društvo slepih v Ljubljani nas prosi, da objavimo sledeči apel: Hotelirji, kavarnarji in gostilničarji, kupujte plačilne bloke, ki smo jih izdali in založili, da lažjamo bodo slepih trpinom. Naročajo se v pisarni Podpornega društva slepih v Ljubljani, Woltfova ulica 12. En blok obsega sto listov in stane samo 50 Din. V nobenem javnem prostoru bi ne smeli manjkati naši plačilni bloki. Goste ki obiskujejo omenjene lokale, prosimo kar najviljudneje, da vedno zahte-

Arnaldo Fraccaroli:

Prvi kalif iz nove serije.

(Prevod iz milanskega »Comriere delia Sera«.)

Carigrad, meseca decembra.

Po Carigradu se pripoveduje sledeče: Ko so se v Smirni izkrcavali grški vojaški mogočnega Venizelosa, ki je bil tedaj veren nosilec angleških in francoskih interesov v Levantu, je preživljal Carigrad teške in žalostne dni. Venizelos, katerega so njegovi oboževalci imenovali velikega politika, je bil s tem uspehom zadovoljen, čeprav je bilo celo nepolitikom, ki so mislili trezno in stvarno, jasno, da mora po tej poti klovsti Grčijo do katastrofe.

Žalost je prevzela Carigrad; izvečene so bile zastave s florom. Dogodilo se je nekaj nenavadnega: sklicani so bili protestni shodi, popolnoma na evropski način, in na njih so z miz in stolov govorili govorniki v fesih, govorili so o žalitvah muslimanske domovine. Vojna je bila izgubljena, to je res, toda dogodilo se je ono, česar muslimani niso niti mogli niti hoteli trpeti: gledati grško vojsko na svojih tleh. Strastna turška pisateljica Hamidija Edis Hanum, katero nazivajo njeni prijatelji turško Jeanne d'Arc, je govorila v vznesenih in razpaljenih besedah tisočim poslušalcev. Turški bes pa je še narasel, ko so prispehi Angleži, kate-

vajo svoj račun na listkih iz naših blokov!

— Dovoljenje dela v trgovskih in brivskih obratih preko celega dne v nedeljo na božični in starega leta dan. — Ministrstvo za socialno politiko je dovolilo, da so odprte na božični in starega leta dan trgovine in brivnice preko celega dne v vseh krajih, kjer je katoliško prebivalstvo v večini. Lastniki navedenih obratov so dolžni dati pomožnemu delavstvu odgovarjajoči odmor med tednom v zmislu določila § 14 zakona o zaščiti delavcev, odst. 3.

— Zahvala. Odbor CM podružnice v Kamnici se tem potom iskreno zahvaljuje vsem onim, ki so kakorkoli pripomogli k temu, da je obdarovanje siromašne šolske dece ob priliki letošnje božičnice tako sijajno uspelo.

— Novi konzuli v Zagrebu. Kraljeva vlada je dala egzkraturo g. Milanu Miliću kot honorarnemu konzulu Rumunske v Zagrebu ter g. Jordi Matuliću Zerino kot honorarnemu konzulu republike Čile v Zagrebu.

— Za učitelje v Južni Srbiji. Glasom dogovora med prosvetnim in vojnim ministrom bo učiteljstvo v Južni Srbiji dobivalo živila in druge potrebščine pri vojaških skladiščih po istih cenah, kakor vojaške osebe. S tem bo učiteljstvu mnogo pomagano.

— Božične počitnice na šolah. Višji šolski svet je z razpisom z dne 18. dec. 1922, št. 17129 odredil, da se prične letošnje počitnice na vseh šolah že v soboto dne 23. decembra in naj trajajo do všt. dne 2. januarja 1923. Redni pouk se ukine v petek, dne 22. t. m. popoldne in se zopet prične v sredo, dne 3. januarja 1923.

— Živ zgorel. Na Vratniku pri Sarajevu je pogorel hlev derviša Kupusovića. Ko so ognjegasi razkopali še gorečo tramovje, so našli vse ožgano truplo Kupusovića, ki je najbrž hotel še kaj rešiti, pa ga je tramovje zasulo, vsled česar je našel smrt v ognju.

— Vlom v kitajsko poslanstvo v Berlinu. Dne 13. decembra ponoči so doslej neznani storilci vlomili v kitajsko poslanstvo ter odnesli štiri zaboje z raznimi spisi in drugimi vrednostmi.

— Italijanska božičnica za reško in dalmatinsko italijansko dečo. V Milanu se je te dni osnoval poseben odbor, ki si je nadel nalogo zbirati prispevke za božičnico reške in dalmatinske italijanske dece. Oklic tega odbora je našel velikanski odziv in celo tudi vlada bo baje prispevala gotovo svoto za to iredentistično propagando. Radovedni smo, če bo naša vlada podvzela kake korake, da prepreči vtikotapljanje italijanskih daril na naš teritorij?

— Društvo stanovanjskih najemnikov za Maribor in bližnje okolice v Mariboru potrebuje pisarniškega tajnika. Plača po dogovoru. Upokojenci imajo prednost. Pismene ponudbe naj se blagovolijo vposlati na gornje društvo.

rim je bila takrat izročena vrhovna komanda nad Carigradom. — Izgubili smo vojno — so govorili vsi govorniki — to moramo, čeprav s krvavečim srcem, upoštevati, toda zmagovalci nas hočejo uničiti, a mi nočemo in ne smemo izginiti s površja.

Da niso izginiti, se vidi danes! Toda ne samo to, podprti po angleških pogreškah so šli celo tako daleč, da so pozabili, da so bili poraženi v veliki svetovni vojni; toda to so pozabili pač samo zato, ker so zmagali v tej mali vojni, v vojni z Grčijo. V tej vojni, ki izgleda tem manjša, čim bolj se oddaljuje od onega trenutka, ko so Grki zmagovalno napredovali po maloazijskih poljanah, ne da bi našli na odpor Kemalovih Turkov, ki so čakali na ugodnejši moment. Turki so pričeli z ofenzivo komaj pri Singariji, toda pokazalo se je takoj, da so Grki mnogo boljši tekači nego borci.

Toda takrat, ko so se Grki izkrcavali v Smirni, so preživljali Carigradčani teške, žalostne čase; sklicovali so shode, manifestirali in protestirali po vijugastih ulicah...

Nekega dne se je pripeljal po teh carigradskih ulicah nek turški princ. Sredi množice zborujočih je ustavil svoj avtomobil, poslušal besede govornikov in, ko je videl, da so vse oči uprte vanj, vstal tudi sam ter spregovoril z avtomobilom, ki je tako postal govorniška tribuna. O žalostnih časih sedanjo-

Dopisi.

Prekmurje. Pozor, oddelki finančne kontrole v Prekmurju! Znano je, da madžarski velekapitalistični sloji v Prekmurju, ki posedujejo dvoglasnice, iztihataplajo dinarje v inozemstvo. V to svrhu se radi poslužujejo boljših dam, ki prihajajo z vsem mogočim spremetvom do madžarske meje. Vsled tega je umevno neupravičeno stokanje velekapitalistov o pomanjkanju denarja, ki na ta način pomagajo pritiskati na zunanjem trgu na padec našega dinarja, doma si pa polnijo magazine z najpotrebnejšimi živili pod pretvezo, da jih ne morejo spraviti v denar. Tudi davčno oblastvo v Murski Soboti opozarjamo na te specije polnokronih prekmurskih krivonosih dvoživk, ki so znane radi svoje usiljivosti.

Radeče. Včeraj so našli v jarku Zapole posestnika Korbarja s preklano glavo mrtvega. Ali je bil ubit, ali pa je sam padel tako nesrečno, še ni dognano. Bil je vobče spoštovan in priljubljen mož. — Ko se je včeraj vračala posestnica Selič iz Radeč proti Podkrajju, prileti od strani kamen ter jo zadene s tako silo v čelo, da je začela hudo krvaveti ter je omedlela. O zlikovcu ni duha ne sluha.

Zidani most. Električar Stepan Laznik, o katerem smo svojčas poročali, da ga je njegova žena hotela ustreliti, a ga samo ranila na glavi, je v bolnici v Celju umrl. Žena pride pred porotnike.

Celjske vesti.

Smrtna kosa. Od kapi zadet je umrl v nedeljo, dne 17. t. m. v celjskem kapucinskem samostanu p. Rudolf Marolt, dolgoletni katehet na deški okoliški in samostanski šoli. Bil je blag in koncilijanten duhovnik. N. v m. p.

Nov cestno-policijski red za mesto Celje se je izdelal in odobril v zadnji občinski seji. Med drugim obsega stroge odredbe glede motenja nočnega miru po ulicah ter javnih lokalih. Pasaža s težkimi vozovi in avtomobili po Glavnem trgu od 7. do 11. ure dopoldne, ko so tržni dnevi, je zabranjena. Na predlog gremija trgovcev se prepoveduje izobešati blago pred trgovino. Ta cestno policijski red stopi v veljavo z novim letom.

Novo industrijsko podjetje v Celju. Trgovca Luka Putan namerava zgraditi pri S. Lanovžu novo tekstilno tvornico, ki bo baje edina te vrste v Jugoslaviji. Občinski odbor je pripravljen prodati potrebni stavbeni prostor. Industrija se kljub raznim neprilikam v Celju prav lepo razvija.

Za zidanje nove stanovanjske hiše, ki bo obsegala 27 različnih stanovanj, je uvedla mestna občina celjska že za leto 1922 progresivni davek na hišno najemnino, ki pa se ni pobiral, ker se bo stanovanjska hiša začela zidati šele

sti ni spregovoril niti ene same besede; govoril je samo o onem, kar se je moralo dogoditi v prejšnosti in o onem, kar se bo moralo dogoditi tudi v bodočnosti. Opozarjal je na pet stoletij turške zgodovine, na slavne vojne in veličastne zmage, opozarjal je na prvo gibanje Ertogrula, prvega princa nove dinastije, o črtal je triumfalne pohode Mohameda II., osvojevalca Carigrada, opozaril je navzoče na poteškoče teh prvih osvojevalcev, teh prvih zmagovalcev. Nato pa se je obrnil v bodočnost, o kateri je govoril poln trdne vere in prepričanja o končnem slavnom osvojenju turške domovine. Takrat so bili načrti Kemal paše še neznani; usoda je skrivoma pripravljala osvečo. Toda ta princ je govoril v trdni veri, v nemajhnem zaupanju, zato pa ga je tudi vsa zbrana javnost pozdravila kot preroka, kot oznanjevalca lepših, svetlejših dni...

Ta princ je bil Abdul Medžid effendi, sin ubitega sultana Abdula Azisa, predestinirani naslednik prestola Osmanlijev. In on je danes kalif, prvi kalif iz nove serije.

Maio jih je bilo, ki bi se bili spominjali takratnega govora princa Abdula Medžida, toda mnogo jih je gledalo nanj s simpatijo, ker so vedeli, da je dober, da je kulturno visoko naobražen ter da ljubi svojo domovino. Morda se

na pomlad prihodnjega leta. Ista izmera bo veljala tudi za leto 1923, ki znaša do 480 K 2%, nad 15.000 K pa maksimalno 15.000 K. Po enakomernem pravilniku bodo pobirali ta davek hišni posestniki.

Zimsko kopališče v Celju je zasebna last bratov Batič, ki jo ima mestna občina v zakupu. Ta zakupna pogodba se je sedaj podaljšala tudi za leto 1923, da se morejo nuditi mestnemu prebivalstvu zimske kopeli. Med tem časom se pripravi načrt za novo in moderno kopališče ob Savinji ter izvršijo tudi potrebne predpriprave.

Drzen vlom se je izvršil od sobote na nedeljo dne 18. t. m. v kleti g. Sodina, pd. Koželja, v Bukovem žlaku pri Celju. Tatovi, najbrže domačini, so odnesli par vedr vina, še večjo škodo pa napravili s tem, da so izpustili večji kvantum vina po kleti. Orožništvo drzne vlomilce pridno zasleduje.

Nadaljevanje 7. redne seje občinskega sveta mariborskega.

Maribor, 20. decembra.

Poročilo župana.

Ob tričetrt na 20. uri otvori župan za 19. uro napovedano sejo ter poroča uvodoma, da je namestnik odstopivšega obč. svetnika Slanovec iz zdravstvenih razlogov odklonil mandat, radi česar se pozove k prihodnji seji novi namestnik, g. Alojzij Krivec, usnjarski pomočnik v Mariboru.

Na dopis mestne občine, da odklanja potrditev predlaganih odbornikov, vpraša mestna hranilnica, ali občinski svet zahteva predlaganje dveh novih. Dr. Jerovšek, kot vodja gonje proti mestni hranilnici hiti dokazovati, da je občinski svet v zadnji seji storil principijelen sklep, da ne priznava pravil in se torej ne mara več vmešavati v hranilnične zadeve, dokler se ne ugodno zahtevi občine po izpremembi pravil. Obč. svetnik Šoštarč pripomni, da po tem postaneta predlagana odbornika eo ipso člana upravnega odbora, kajti pravila še niso izpremenjena in so še vedno veljavna.

Klerikalci proti kmetijski šoli.

Župan poroča nadalje, da je občina že svoj čas sprejela prošnjo za preprstitev zemljišča za zgradbo poslopja za novo ustanovljeno državno srednjo kmetijsko šolo. Poljedelsko ministrstvo je odredilo posebno komisijo, ki naj prouči vse potrebno glede zgradbe tega poslopja. Ravnateljstvo zavoda prosi sedaj ponovno, da se občina izjavi, ali je voljna dati na razpolago primerno zemljišče. V poštev bi prišlo stavbnišče v Samostanski ulici, kjer so vojaške barake. Župan pripomni, da je za isto zemljišče prosilo tudi društvo za zgradbo otroške bolnice. Žebot se

je Angora tudi ravno vsled tega odločila zanj, čeprav je nekaj časa izgledalo, da ima drugega kandidata za kalifski prestol.

Položaj princa prestolonaslednika ni bil v Turčiji nikoli sijajen, ker na sultanov prestol ni nikdar prišel sultanov najstarejši sin, ampak najstarejši princ iz rodbine Osmanlijev. To je tudi vzrok, da Turčija še nikoli ni imela mladega sultana in radi tega je bil princ prestolonaslednik tudi vedno občest zavisti, sumničnja in zarot. Brat Abdula Medžida, princ Jusuf Izidin, ki je bil poprej prestolonaslednik, je bil pred šestimi leti, za časa vojne, ubit. Govori se, da so ga ubili mladoturki. Življenje turških prestolonaslednikov je bilo vedno mučno: imeli niso nikake svobode ter se niso smeli vtikati v javne zadeve. Imeli so sijajne palače, prekrasne žene, dosti denarja — toda bili so vedno zaprti!

Abdul Medžid, ki je star sedaj štiriinpetdeset let, je preživel gotovo štiriinpetdeset let v takih razmerah, v samotni, v svobodni nesvobodni. Nikamor ni potoval, nikamor ni hodil iz svoje hiše. Da bi v tej monotonosti, v tem enoličnem življenju ne otopel, se je posvetil ž živo vmemo znanosti in umetnosti. Radi tega je danes tudi ves Carigrad tako ponosen na kulturo, inteligenco in umetniški talent svojega novega kalifa.

(Konec prih.)

takoj oglašil k besedi ter povdarja, da je srednja kmetijska šola brezpomembna, prej važna pa je otroška bolnica. Država naj zemljišče kupi, saj je dovolj stavbišče na razpolago. Pridružil sta se mu seveda tudi dr. Leskovar in dr. Jerovšek, ki so predlagali, naj se prošnja kratkoma odkloni. (Tako podpirajo klerikalci kmetijsko šolstvo!)

Finančno-gospodarski odsek.

Podporno društvo za revne učence ljudskih in meščanskih šol prosi za podporo. Obč. sv. Tomažič predlaga, naj se dajo vse v take svrhe določene podpore temu društvu, posamezne šole naj se obračajo potem na društvo, ki je prevzelo v svojo skrb revne učence vseh šol. Predlaga, naj za letošnji dovoli 30.000 K, v bodoče pa naj se vstavi primeren znesek v proračun. Predlog se po kratki debati sprejme.

Klerikalci proti učitelstvu.

Učiteljsko društvo za Maribor in okolice prosi za izplačilo najemnine v odjem ljudskih šol. Dr. Verstovšek, bivši poverjenik za uk in bogočastje, je kot referent v odseku predlagal, naj se prošnja odkloni, ker za to ni pravne podlage. Obč. svetnik Tomažič v daljšem govoru razlaga, kako je prišlo do tega, da se je učiteljem-vodjem šol ustavila najemnina ter utemeljuje prošnjo. Bivši avstrijski zakon je določal, da imajo voditelji pravico do prostega stanovanja ali odškodnine. Z naredbo naše vlade se je pozneje onim, ki nimajo stanovanja, izplačala aktivitetna doličlada. S 1. decembrom 1919 pa se je tudi ta doličlada ustavila, ne da bi se jim vrnila prejšnja najemnina. To pa le v Mariboru in Ptuj, dočim se na drugih in drugih mestih vedno izplačuje. Voditelji morajo izvrševati svoje voditeljske dolžnosti izven svojih učnih ur, nimajo pa za to prav nobene odškodnine. Pri tem pa ne vrše le svojih učiteljskih dolžnosti, temveč tudi dolžnosti hišnega gospodarja — t. j. mestne občine. Bila bi torej pač moralna dolžnost mestne občine, da jih za to nagradi.

Dr. Leskovar je kljub temu, da znaša ta najemnina za vse voditelje mariborskih šol letno samo 6600 D, za kar ni treba iskati niti kritja, proti izplačilu ter pravi, naj učitelji tožijo občino, če mislijo, da imajo pravico.

Dr. Sernece pobija stališče klerikalcev, povdarjajoč veliko zaslug učitelstva v težki poprevratni dobi ter predlaga, naj se prošnja ugodi ter vstavi v proračun za bodoče leto primeren znesek. Dr. Leskovar, videč, da je večina na strani učitelstva, skuša še vsaj nekaj odzreti ter zahteva, naj se ugotovi, koliko dolgo so sprejemali aktivitetno doličlado. Za to dobo naj se jim ne splača. Obč. svetnik Tomažič pojasni, da se še izplačala ta doličlada samo za 5 mesecev, ki pa ni nadomestovala najemnine. Povdarja pa, da so Nemci več storili za svoje učitelstvo, ki je našlo povsod podporo. Kljub temu se je dr. Leskovarju posrečilo, da je odbil za to dobo najemnino. Na predlog podžupana Rogliča se prošnja odkloni, dovoli pa v tej izmeri nekaka administrativska doličlada, da ne bo nikakršnih »prejudic«, kakor trdi dr. Leskovar. Predlog je kljub klerikalni gonji sprejet.

Pet uslužbencev, ki ne dobivajo draginskih doklad, prosi za 50% povšanje. Demokratski in narodno-socialistični klub ugovarja proti takemu postopanju. Predlaganih je samo pet prosilcev, dočim jih je v resnici krog 30. Predlog se vrne v izpopolnitev.

Prodaja stavbišča na staveniku Na Simbeniju se dovoli pod pogojem, da plača primerno ceno, sezida v prihodnjem letu 12 stanovanj, od katerih odstoji dveje stanovanjski oblasti.

Zavarovalnica proti požaru za mestna poslopja se zviša na dvakratni sedanjim iznos.

Nendli se dovoli zvišanje tarife za izvoz fekalij.

Ob 22. uri zaključil župan javno sejo, na kar se je vršila še tajna seja.

Mariborske vesti.

Maribor, 21. decembra 1932.

m Odklikovanje zaslužnih sokolskih delavcev. Z redom sv. Save IV. razreda sta bila odklikovana naša odlična sokolska delavca dr. Ljudevit Pivko in Lj. Kranjc.

m Disciplina pri klerikalcih. Na včerajšnji seji občinskega sveta je nek klerikalni odbornik, ki ga komunalna politika gotovo prav malo zanima in pride k seji le vsled pritiska »od zgoraj«, malo zadremal. Ko se je debatiralo o razsvetljavi vhoda v gledališče na Slomškovem trgu in so bili klerikalci proti izdatkom za gledališče, je sodrug Bahun zaklical, da za škofa ravnotske brez potrebe gori luč pred škofijsko palačo. Kakor bi udarila strela, je skočil dimajoči klerikalni politik po konci, ko je slišal besedo »škof«. Potem pa se je previdno ozrl naokoli, če ni kdo opazil, kako je reševal občinsko politiko.

m Božična slava za katoliške vojnike 45. pp. se vrši v nedeljo 24. t. m. ob 5. uri popoldne v Meliški vojašnici.

m Autoturbinska brizgalnica gasilnega društva v Mariboru. Vsled nastalih težkoč dunajska tvornica, pri kateri je brizgalnica naročena, te še ni dogotovila. Gasilno društvo je radi tega poslalo na Dunaj dva svoja zastopnika, ki sta po energičnem pogajanju dosegla, da se je tvornica obvezala, da dobavi brizgalnico do 15. marca 1933. Razen tega se je podjetje pismeno obvezalo, da ne bo zvišalo prvotno pogojene cene ter da bo za vsak teden preko dobavnega roka plačalo 2% odškodnine celokupnega fakturnega zneska. Prevzem se ne bo vršil, kakor se je prvotno sklenilo, na Dunaju, temveč v Mariboru.

m Razdelitev dimnikarskih del po okrajih. Občinski svet je na svoji včerajšnji seji odobril predlog dimnikarjev, da se razdeli delo po okrajih. V vsakem okraju, katerih je šest, bo po en dimnikarski mojster, ki bo v tem okraju opravljal dimnikarska dela in bo zato tudi odgovoren. Odobrila se je tudi zvišana tarifa, ki je v veljavi že od julija mesca.

m Zopet zvišanje pristojbin za izvoz fekalij. G. Nendl, ki ima menda v zakupu izvoz fekalij, skoraj pri vsaki seji občinskega sveta prosi za zvišanje pristojbin, ki so itak že precej visoke. Tudi v včerajšnji seji se mu je »moralo« odobriti zaproseno zvišanje, ker bi sicer izvoz kratkoma ustavil.

m Razstavljen je blaga pred trgovino. Mestni svet je v svoji seji dne 14. julija t. l. sklenil, da je razstavljanje živil pred trgovino ali med vrati, kjer se lahko zapraše, v odprtih posodah prepovedano in se ta sklep ne tiče tudi drugih predmetov. Ker so pa trgovci, ki ne tržijo z živil, zadnje dni tudi prejeli od magistrata obvestilo, da morajo blago, razstavljeno pri vratih v zmislu zgorajšnjega sklepa odstraniti, je storil trgovski gremij pri magistratu v tem oziru potrebne korake. Vendar se pa trgovstvo opozarja, da je že od leta 1910. prepovedano, izven izložb in prostora, ki spada k trgovskemu lokalu, t. j. pred trgovino in v mestnem ozračju razstavljati ali razobešati razno blago. Razvrstitev blaga oziroma vzorcev med vrati toraj ni bila nikdar prepovedana. Na te predpise se člani gremija opozarjajo, da ne bode imeli kakih neprilic. Trgovski gremij Maribor.

m Dostavljanje poštnih pošiljk ob božičnih in novoletnih praznikih. (Uradno). Ob božičnih in novoletnih praznikih bodo dostavljali pismonoše pošto stvarino ob sledečih dneh: v nedeljo, dne 24., v torek, dne 26. in v nedeljo dne 31. decembra. V ponedeljek, dne 25. decembra in v ponedeljek dne 1. januarja 1933 dostava izostane, izdajale pa se bodo pisemske pošiljke ta dva dni na glavni pošti, kot običajno ob nedeljah. Ob delavnikih se seveda vrši redna dostava.

m Gosposvetski Zvon. Seja pripravljalnega odbora se vrši v petek dne 22. t. m. ob 20. uri v lokalu kluba K. S.

m Božična darila. Opozarjamo na današnji oglas Zlate Brišnik.

m Velika kavarna. Najmodernejša kavarna v Sloveniji. Na razpolago tu in inozemski listi. Eleganten Bar. —

m Dar. Kot prispevek za božičnico revnim otrokom okoliških šol Maribora je darovala gospa Wägerer 800 K. Blago srce, ki naj bi našlo mnogo posnemalcev!

m »Mariborski koledar« je v tisku in bo izšel še pred Novim letom. Seznan je po možnosti popoln; ako pa je morda le še kdo izostal, mora nositi sam krivdo, če se ni prijavil. Naši trgovci in obrtniki so uvideli važnost tega koledarja ter so vsled tega tudi pridno inserirali. Koledar bo prinesel nad 100 inseratov.

m Strokovna zadruga kovačev za Maribor in okolico s sedežem v Mariboru sklicuje za dne 26. decembra 1932 ob 9. uri dopoldne v hotel Halbwidl, Jurčičeva ulica št. 7, ustanovni občni zbor vseh vozovnih in podkovskih kovačev iz celega političnega okraja mariborskega, s sledečim dnevnim redom: 1. pozdrav, 2. čitanje pravil, 3. volitev pripravljalnega odbora, 4. slučajnosti. Vsi tovariši se naprošajo, da se tega ustanovnega zborovanja zanesljivo v polnem številu udeležijo, ker je ustanovitev strokovne zadruge kovačev eminentne važnosti.

m Pečnikov učni zavod za ritmično gimnastiko in moderne plesne naznanja, da se tudi v petek vrše plesne ure.

m Novo mesnico je otvoril na Vodniškovem trgu poleg gostilne Škore gosp. Fran Stravs, ki ga kot zavednega narodnjaka priporočamo.

Narodno gledališče.

Repertoire:

Četrtek, 21. decembra zaprto.
Petek, 22. decembra zaprto.
Sobota, 23. decembra Nečak, B (kuponi).

Nedelja, 24. decembra zaprto.
Ponedeljek, 25. decembra ob 15. uri Jalmuševčani, izv., znižane cene.
Ponedeljek, 25. decembra ob 19½. uri Golgota, izv., znižane cene.

Torek, 26. decembra ob 15. uri Sneguljica, izv., znižane cene, mladinska predstava ljudske šole v Studencih.

Kultura in umetnost

xProdana nevesta. Komična opera v treh dejanjih. Uglasbil B. Smetana. V sinočni predstavi je nastopil gosp. Knittl iz Zagreba kot Janko. S svojo svežo in neprisiljeno igro nam je podal značilen tip češkega seljaka in je žel za to tudi lepo priznanje zastran občinstva. Istotako je bila Marinka (gdčna Gajeva) v pevskem oziru zelo razveseljiva prikazen na odru. Lepo je zapela arijo v tretjem delu in dvospev z Jankom (v prvem delu) je bila ubrana umetniška celota. Škoda je, da je na takih izpostavljenih mestih orkester preglasen, tako da uničuje umetniški učinek. To se je tudi čutilo pri lepem dvospevu Janka in Kecelja (g. Rumpel) v drugem dejanju. Na vsak način se bode moral najti modus, da ne bode lani izvršena podaljšava odra v orkestralni prostor škodovala v akustičnem oziru celokupnemu učinkovanju pevcu na odru in godbe v orkestralnem prostoru. Za poslušalca je orkester premočen, za pevca na odru pa spet preslab. Na ta način se ne more nikoli ustvariti umetniško enotni učinek. — Vaška je podal spet g. Janko, ki je v igri vselej originalen in neprisiljen humorističen. Gdč. Suštarjeva in g. Arhipov sta došro pogodila priprosti kmetijski zakonski par, istotako gdč. Petkova z g. Čepičem. Manjše vloge sta zastopala g. Rasberger (vodja komedijantov) in g. Kosič (indijanec). Gdč. Savinova je bila živahna in dovtipna Esmeralda. Zbor je storil svojo dolžnost. Pač pa bi si želeli enkrat slišati sekstet v zadnjem dejanju v bolj blagolasi obliki in ta želja gotovo ni neizpolnjiva. (Morda bi bila priporočljiva mala godalna podpora.) Na dirigentskem pulu je bil gosp. Plecity. Obisk pa z ozirom na bližajočo se praznike ni bil zadovoljiv.

x Najlepše božično darilo. Narodna Galerija v Ljubljani je izdala za Božič mapo »Slovenska moderna umetnost«, ki vsebuje 27 reprodukcij, umetniško izvršenih v svetlotisku po slikah naših modernih slikarjev. Uvod je izdal napisal vseučiliški profesor dr. Izidor Cankar. Izdaja albuma moderne umet-

nosti je za sedanje razmere naravnost luksuriorno opremljena in se dobiva ali v obliki vezane knjige ali pa v obliki listov, združenih v mapi, ki se dajo obesiti v primeren okviru tudi na steno, kjer tvorijo eleganten umetniški okras. Vsaka slovenska hiša naj si nabavi to lepo izdajo, ki kaže našo moderno umetnost v dosti okusni obliki in ki je gotovo prva izdaja te vrste med Slovenci. Po novem letu se cene znatno zvišajo. Izdajo moremo kar najtopleje priporočiti v nakup, posebno je pripravna kot darilo za Božič.

Porotno sodišče.

Maribor, 20. decembra.

Hčerka umorila lastnega očeta.

»Čez sedem let pride vse na dan,« pravi star narodni pregovor. To je spoznala tudi današnja obtoženka, 35-letna Terezija Šimenko, posestnica na Pobrežju pri Ptuj. Njen oče, Janez Friedauer je izročil leta 1913 svoji hčeri in njenemu zaročencu, poznejšemu možu Fr. Skazi svojo posestvo, ki naj bi pa še le po njegovi smrti prešlo v njihovo last. Franc Skaza je med vojno umrl na bojišču. Tedaj je oče hotel imeti posestvo zopet nazaj, na kar pa hčerka Terezija seveda ni pristala. Vsled tega je prišlo med obema večkrat do preprirov, v katere se je vmešavala tudi njegova žena. Obe sta bili udani pijači, kar je še bolj podžigalo domače prepire, ki so tako narasli, da je moral Janez Friedauer pri sodišču iskati pomoči. Dne 21. novembra 1918, ko sta Janez Friedauer in njegov vnuk že spala v sprednji sobi, je prišla žena k Friedauerju ter ga začela ozmerjati, kar je povzročilo med obema nov prepri. Friedauer je na to vstal, se oblekel, prižgal luč in vzel iz miznice kuhinjski nož. Nič dobrega sluteč, je žena z vrhom Janezom Šimenkom pobegnila iz hiše ter ostala zunaj pri plotu. Friedauer je šel na to v klet, iz katere se je vrnil s sekuro. Na to je zopet odklenil hišna vrata, ki jih je prej za seboj zaklenil ter hotel nazaj v hišo. V veži pa ga je čakala njegova hčerka, današnja obtoženka. Ko je odprl vrata, ga je udarila s sekuro po glavi, da se je na mestu zgrudil mrtev na tla, nakar ga je še enkrat udarila v prsi. Nato sta šli mati in hči nazaj v sobo, kamor sta poklicali tudi vnuka ter ga ušli, kakor mora izpovedati, če bo vprašan. Pri poznejši preiskavi je takrat 11-letni deček res tako izpovedal, da je bila nadaljna preiskava napram Tereziji Šimenko ustavljena. Toda pravica se je izkazala. Vdova po na bojišču padlem Skazi se je vnovič poročila z Antonom Šimenkom. Tudi ta zakon je bil nesrečen, ker je bila žena udana pijači. Dne 25. maja 1922 sta šla zakonca v Ptujsko goro. Z njima je šel tudi Janez Šimenko. Med potom je hotela Terezija Šimenko na vsak način še v neko gostilno. Ker je mož to odklonil, je šla ona po drugi poti. Janez Šimenko pa je nato zaupal Antonu Šimenku, da je njegova žena ubila lastnega očeta. Pozneje je žena nekoč, ko se je sprla z materjo, rekla možu: »mami mi je kriva, da sem očeta ubila.«

Ko je pozneje zakon med obtoženko in njenim možem postal že nezmožen, je mož ovdil svojo ženo, da je ubila svojega očeta, na kar se je obnovila preiskava. Obtoženka se zagovarja, da jo je oče napadel s sekuro, na kar je ona sekuro odbila, pri čemur je oče padel s stopnic ter se sam ubil. Stornice so komaj pol metra visoko, zato je neverjeten ta izgovor. Izvedenci so izpovedali, da je bil udarec prizadajen z veliko silo, zato je izključeno, da bi se pokojnik sam ponesrečil.

Porotniki so verjeli njenemu zagovoru ter zanikali vprašanje na umor. Vsled tega je bila obtoženka oproščena.

Objave.

§ I. Mariborski bioskop. Danes četrtek, v petek in soboto se predvajajo »Čuda džungle« s peto in zadnjo epizo. Na sveti večer (v nedeljo) ni predstav. V ponedeljek sledi velikanski film »Teodora, cesarica bizantinska«. Popisi se dobivajo iz prijaznosti pri g. Brišnik in g. Scheidbach, Höfer in Vahter v Gosposki ulici.

Ljudska knjižnica
Narodni dom, I. nadstr.

posluje ob nedeljah od 1/2 10.—1/2 11. ure
in ob četrkih od 1/2 19.—1/2 20. ur

Gospodarstvo.

g Izvoz suhih sliv. Od začetka kampanje do decembra je bilo izvoženih v inozemstvo s šepi brodarškega sindikata skupno 486 vagonov suhih sliv. Poedine izvozne postaje so dale: Brčko 47 vagonov, Bosanska Rača 3 vagone, Šabac 176 vagonov, Zablje 241 vagonov, Beograd 19 vagonov. Izvoženih je bilo v Budimpešo 122 vagonov, v Bratislavo 3 vagone, na Dunaj 110 vagonov ter v Pasavo 251 vagonov.

g Olajšanje trgovine med našo državo in Italijo. Italijanski opravniki poslov v Beogradu je predlagal, naj bi jugoslovenski trgovci z ozirom na valutne razmere, založili vsote, ki jih dolgujejo italijanskim trgovcem in industrijalcem, pri tujakih bankah, a italijanski trgovci bi s tem denarjem plačevali pri nas kuopljeno blago.

g Odprema poštnih paketov v Ameriko. Kakor poroča trgovsko-obrtna zbornica, se zamore pošiljati v Združene države Severne Amerike, razen na otoke, poštne pakete do teže 5 kg in največjo deklaracijo vrednosti 1000 fr.

frankov. Prepevedano je pošiljati zlat ali srebrni denar, pri odpošiljavi predmetov, izdelanih iz zlata ali srebra pa je treba navesti celotno vrednost. Paketi se odpošiljajo preko Avstrije in Švice.

g Poljski delež pri razdelitvi zlata avstro-ogrške banke. Doslej je prejela poljska republika kot likvidacijska družabnica od avstro-ogrške banke 7 in pol milijona zlatih kron. Ostanek prejme v kratkem.

g Ameriški proračun. Proračunski načrt Združenih držav Severne Amerike za leto 1923-1924 predvideva 3.180.843.000 dolarjev izdatkov; to je dve milijardi manj nego je bilo predvideno v proračunu za tekoče leto. Razlika med izdatki in dohodki znaša 180.960.000 dolarjev suficita, dočim znaša deficit tekočega leta 273.938.000 dolarjev; ta deficit se bo v dobi 7 mesecev, ki še ostajajo do konca fiskalnega leta najbrže še znatno zmanjšal ali pa celo popolnoma prekril. Predsednik Harding je celo mnenja, da se bo s šteđenjem dalo dobiti še najmanj 1 milijon suficita. Med izdatki za leto 1923-

1924 je treba pred vsem omeniti velike svote za vojno mornarico, 289.881.000 dolarjev in za vojsko, 256.552.000 dolarjev; v poslednji postavki je uračunjenih tudi 12.781.000 dolarjev za zračno brodogradnjo. V zvezi s temi navedenimi številkami navajamo iz letnega poročila tajnika (ministra) mornarice sledeče njegove besede: »Pomorske sile Združenih držav morajo biti dovolj jake, da zaščitijo njihovo politiko in trgovino, kakor tudi njihovo ozemlje v Ameriki in izven nje. Pripravljeni moramo biti vsak trenutek na vsako, katerokoli eventualnost.« Državni departement je istočasno sklenil, da ne stori ničesar, kar bi zmanjšalo pomorsko moč Združenih držav, dokler ne ratificirajo washingtonski razorožitveni pakt vse one države, ki so ga podpisale.

Ko otirate ledene rože na oknih, mislite na »DRUŠTVO ZA PODPIRANJE LJUDSKO IN MEŠČANSKO ŠOLSKE MLADINE«!

Iz življenja in sveta.

Papagaj — kritik. Znani komponist Franc Lehar, autor »Vesele udove« in drugih pri nas znanih operet ima ne navadnega papagaja. K Leharju prihajajo namreč neprestano razni pevci začetniki, ki bi radi slišali njegovo mišljenje, a mesto njega odloča njegova papiga o njihovi karijeri. Lehar pripelje pevca, katerega hoče preizkusiti v posebno sobo, v kateri se nahaja njegova papiga ter ga pusti, da zapoje. Ako papiga mirno posluša in se vede zadovoljno, potem je to znamenje, da ima učenec dober glas in da iz njega postane lahko še dober pevec, ako pa se papiga razsrdi in prične kličati, potem je učenec izgubljen — njegov glas je zanič. »Ta ptica,« pravi Lehar, »razume ravno toliko solfeggio kakor jaz, a pogodi skoro vedno prej kakor jaz ali je pevec nadarjen ali ne.« Vsekakor zanimava ptica!

Darujte za »Sklad otroške bolnice« v Mariboru.

Bernhard Kellermann:

PREDOR.

Roman.
(Dalje.)

(102)

V začetku je še bilo nekaj novin, ki so se potezale za Allana. Pa je začelo v uredništvu deževati groženj in takih opozoril, da jih ni bilo moči napak razumeti, in — kar je bilo dosti tehtnejše: nihče več ni teh novin kupoval! Menda vendar, da te zlodeji! ne bom čital, kar meni ni prav, in povrh to še plačeval! In novine, ki so jo bile udrle s poti, so krenile in se spustile za drugimi ter izkušale jih dohiteti. S. Woolfa ni bilo, neslavno preminulega S. Woolfa, ki je umel potisniti prav odmerjeno napitnico v pravo roko.

Allan se je pojavil v raznih mestih, a jo je moral vselej spet pobrati. Prišel je v gostije k Vanderstyffu v Ohio, toda lejte! nekoliko dni po njegovem prihodu so na Vanderstyffovi vzorni farmi zgorle tri žitnice. Propovedniki po molicah so konjunktur izkoriščali in pravili, da je Allan antikrist, ter s tem dobičkovali. Nikdo več si ni upal Allana sprejeti.

Na Vanderstyffovi farmi je do njega dospela brzjavka Ethel Lloyd.

»My dear Mr. Allan,« je depeširala Ethel, »papa Vas prosi, da bi se nastanili na našem posestvu Turtle-River, Manitoba, za tako dolgo, kakor bi Vam bilo prav. Pa« bi bil zelo vesel, ko bi bili njegov gost. Tam boste lahko lovili postrvi in najdete dobre konje. Zlasti Vam priporočam Teddyja. Poleti prideva k Vam. New York se že umirja. Well, I hope you have a good time. Yours truly Ethel Lloyd.«

V Canadi je Allan končno našel mir. Nikdo ni vedel, kje biva. Izginil je brez sledu. Nekateri o senzacijskih izmišljavah živčevine so priobčile pozornost obujajočo vest, da se je usmrtil.

Praznih steklenic za vino

(1/10 lt) kupi vsako množino veletrgovine z vinom
Pugel, Rossmann in Voller, Maribor, Trg svobode
št. 3. 2567 9—3

Novo mesarijo

je otvoril na

Vodnikovem trgu

poleg gostilne Skorc in se z zagotovitvijo najboljših
in najcenejših postrežbe priporoča

Fran Štravs, mesar.

Naznanilo!

Naznanjam, da sem prevzel tvrdko Lippert in da se bom potrudil, imeti na razpolago vedno izbiro najboljšega materiala po najnižjih dnevni cenah ter si pridobiti z reelno postrežbo zaupanje in naklonjenost odjemalcev.

Trgovina z drvimi in premogom

na debelo in na drobno

Lippert-a naslednik Vilko Apih

Skladišče: Tattenbachova ulica št. 13.

Mala oznanila

Debola zaklana svinje na
prodati. Pojasnila se daje v
klavnici. 2582 3—1

Volika omara trdi les 380 D.
umivalnik 180 D. miza 160 D.
stolice 50 D. divan in 4 lo
telji 800 D. otroška postelja z
madracami 40 D. podobne
vaze in dr. Vpraša se: Re-
tovski trg št. 8, I. nadstropje,
levo. 2589

Šivalni stroj Singer (Ring-
schiff) 1250 D. ročni šivalni
stroj 350 D. Retovski trg 8,
I. ndstr. levo. 2591

Proda se takoj lep volčji pes,
6 mesecev star. Pragerske 22.
2588 2—1

Opomin! Opozorjam vsakogar,
da ne da mojemu možu Jer-
neju Verdeljak nikakršnih vred-
nosti na upanje, ker nisem
plačilka za njegove dolgove.
Šmartno na Poh. dne 14. de-
cembra 1922. Ela Verdeljak-
ova. 2584

Pozor! Vedno sveže kranjske
klobase, sivo in ajno
maslo, polenovke ter razne
delikatese pri Vinko Krstan.
delikatesna trgovina, Maribor.
Aleksandrova c. 18. 2580 1

Primarna božična darila!
Elegantne bele obleke, kostu-
mi, plašči, kožuh, klobuki,
čevlji, kovček, ročna dela,
perilo, lepi stekleni naderki,
zelo lepe vaze, nipe, različne
uro. zlati in srebrni okraski,
velike žilice iz kina srebra,
karindl, podobne okviri za po-
dobe in fotografije, kozarci za
pivo, vrči, male mize ce, gar-
turo za pušče in različne stvar-
i se kupuje najceneje v Ma-
riboru, Cankarjeva ulica št. 2,
drugo nadst. levo. 2571 3-3

Meblovana soba

za dva solidna
gospoda se išče.
Ponudbe pod
»NUJNO« na
upravo lista.

božična darila

NAJLEPŠA

priloga

ZLATA BRIŠNIK, Slovenska ul. 10.

Žagar

za enojarsko vodno žago (s turbino) se
išče za takojšnji nastop pri graščini Tra-
košcan, pošta Bednja, Hrvatska. Prosilec
mora znati ključavničarska dela. 2593

Prvovrstni

angleški plinski koks

za kovaško obrt, kurjavo itd. dobavi zopet v poljubni
množini Mariborska mestna plinarna. 2586

Strd (med) kg K 100—

Jabolka kg K 9—

Jajca komad K 6—

kakor vse drugo specerijsko blago prodaja na drobno in najve-
neje tvrdka

Ivan Hochmüller, trgovina s specerijo, Stritarjeva
ulica (Perkostrasse) št. 5. 2592

Seno, slame, drva, premog, žito,
krompir, sadje in druge deželne
pridelke kupuje in prodaja ANDREJ
OSET, Maribor, Aleksandrova cesta
št. 57. Telefon št. 88. 1328